Mal sjelden, men til riktig tid

En gang iblant trenger den malte trefasaden å utbedres. Men det er slett ikke sikkert at alle vegger trenger behandling samtidig, og kanskje ikke engang hele veggen!

Av Chera Westman/ifi.no, ifi.no

De fleste trehus i Norge har malt fasade. Det har de hatt helt siden midten av 1700-tallet, da man begynte å kle tømmeret utvendig med panel. Kledningen ble malt for at den skulle holde lenger. Før det var husene naturlig grå eller behandlet med tretjære.

Også i dag er beskyttelse en av grunnene til å male. Fasaden er husets værhud. Den skal beskytte isolasjon og bæreverk mot fukt og råte, og bidra til et godt inneklima i huset.

Den andre hovedbegrunnelsen for å male er at fasaden har stor estetisk verdi. Et pent, godt vedlikeholdt hus er en pryd for nabolaget.

Men å vedlikeholde fasaden på et rekkehus, en enebolig eller en hytte er en stor og kostbar jobb som du ikke gjør bare for moro skyld. Heldigvis vil en godt utført malejobb ikke trenge gjentakelse før om mange år. At det kan gå 10-20 år mellom hver gang fasaden trenger oppussing er ikke uvanlig. Men når det er sagt, er det ikke sikkert at hele huset må males samtidig. Noen ganger holder det med å flekkmale over skader. Andre ganger er det tilstrekkelig å male den den mest solutsatte veggen i sin helhet, og noen ganger er det mest forsvarlig å male hele huset.

Det er i hovedsak solens UV-stråler som sliter på malingen, og fasader som ven-der mot syd eller vest har behov for hyppigere vedlikehold enn østfasaden med morgensol, og den solfattige fasaden mot

nord.

MALETIPS: Mal de store flatene først. Etter veggene males hjørnekasser, vindskier, karmer og omramminger. Det beste resultatet får du ved å stryke mindre partier av gangen, hele veien ovenfra og ned. (Foto:Flügger)

Steder å være obs på

For å gi god beskyttelse må malingfilmen være hel. Sprekker, malingflak som løsner og mekaniske skader må utbedres. At fargen eller glansen har blitt forringet er i seg selv ikke skadelig for kledningen, men kan medføre et estetisk behov for å male om.

Enkelte steder på fasaden er malingen mer utsatt for å sprekke opp eller bli skadet. Det gjelder for eksempel alle kanter på kledningsbordene. Der kan det være vanskelig å få nok maling til å henge over den spisse kanten.

SELVRENSENDE: Med en maling som selv hjelper til med å holde fasaden ren, blir vedlikeholdet enkelt og huset holder seg pent lenger. (Foto: Butinox Futura)

Runde kanter

Et godt tips er derfor å forsiktig runde av kantene med slipepapir før kledningen males. Vindskier, vannbrett og omramminger rundt dører og vinduer er også ekstra utsatt. Det samme gjelder nederst på stående kledning og ved alle skjøter i kledningen, der det er endeved som kan trekke vann kapillært langt inn i treverket. Endeveden bør spesialbehandles med impregnering og må dekkes godt med maling for å forhindre vanninntrenging som fører til oppsprekking og råte. En årlig saumfaring av fasaden for å følge med på tilstanden er en god måte å ta vare på huset.

Fasademaling for treverk

Maling er en dekkende behandling som gir god beskyttelse til treverket over mange år.

Mange farger å velge in

Gir matt, halvblank eller blank fasade

Holder godt på farge og glans

Lange vedlikeholdsintervaller

Dekker treverket og fjerner strukturen i fasaden

Beskytter mot nedbrytning og begroing

Kan brukes på tidligere malte, beisede eller dekkbeisede flater og på ubehandlet, grunnet treverk

På tidligere malte flater må all maling med dårlig vedheft skrapes vekk, og bart tre skal grunnes